

Olvasd el a következő történetet, majd válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

BÁLDOR

Mára többé-kevésbé értelmét veszítette a kifejezés: „nyomdafestéket nem tűrő”. Ugyan mit nem tűr el a nyomdafesték? Mitől pirul el a papír? Mi az a trágárság, ami nem üti meg az ember fülét egy átlagos utcai séta vagy autóút során? Az ember igyekszik, amennyire tőle telik; a szépet láttatja, kíméli gyermekeit a durva kifejezésektől szóban, írásban, és arcát a szégyen pírja futja el, amikor hallgatózó leánya megjegyzi: – Ha nem vagyok ott, pontosan olyan szavakat használsz, mint amilyeneket nekünk nem engedsz! – Ilyenkor szelíd szavakkal korholja leányát, hogy ne hallgatózzék, és fölteszi magában: ügyelni fog szavaira. A következő bosszúságra majd úgy reagál: „A nemjóját! Ebugatta!” A legrosszabb esetben: „A szakramentomát!” Ezt a fogadalmat azután be is tartja az első olyan alkalomig, amikor nem áll módjában fogadalmát betartani.

Nemrégiben hazafelé ballagtunk egy álmos kora estén, úgy, ahogyan világszép szülővárosunkban szokás, szemünket a járda apró rakásokkal teli aszfaltjára szögezve, cikcakkban, és unos-untalan figyelmeztetve egymást – Vigyázz, ott is egy, meg ott is! –, amikor Dorka ismertette legújabb tervét. Videójátékot készít. A játék alapja egyszerű: egy budapesti sétáló igyekszik hazajutni anélkül, hogy belelépne. Ha mégis belelép, akkor felrobban. A játék négyfokozatú. A kezdő szint a XIII. kerület, majd egyre nehezedő sorrendben a VI., a VIII., végül a VII. következik, de az már mesterfokozatnak számít.

– Na ne – szolt közbe Bálint –, ezt egyszerűen nem lehet megcsinálni! Ki akar olyan játékkal játszani, amin nem lehet nyerni! – És mondta volna tovább is, ám hirtelen felordított, és olyat szolt, hogy rá kellett szólnom: szóljon szebben. Elrohant, majd ragyogva visszatért: nem akárhol tisztogatta le a cipője talpát, hanem egy BMW kerekén. Megintettem. Ha már baleset történt, ott a járdaszegély. Ő visszavágott: a BMW pofátlanul elfoglalja a fél járdát, és nem lehet odaférni a szegélyhez. Az érvelésnek helyt adtam. Dorka felragyogott. Most jut eszébe, a játékban ravasz trükkök is lehetnek. Például, ha valaki elsőre belelép, de három másodpercen belül letisztítja a talpát egy BMW kerekén, akkor nem robban fel, viszont ha túllépi az időt, akkor megszólal a BMW riasztója, és mégis felrobban. Ezen kívül a játékos elé hirtelen kutyák rohannak majd, és lekuporodnak. Úgyhogy hirtelen irányt kell változtatnia, viszont amikor éppen kerül, akkor előugrik egy utcaseprő és megtisztítja előtte a járdát. Ravasz videojáték lesz, az biztos. A résztvevőknek mindvégig magas térdemeléssel kell futniuk, hogy teljesítsék a beprogramozott szintidőt. A neve pedig... És megmondta. Rögtön ráripakodtam. Azért mindennek van határa. Azt még csak megértem, hogy ha ilyen az utca, akkor ilyen a játék. De hogy ízléstelen legyen a neve? Végül is legfőbb ékességünk a nyelv.

Végül hosszas vita után, a játékprogramba épített lábkapkodásra való tekintettel kiegyeztünk egy ideiglenes munkacímben: Kutya-gumi-kánkán. Egyelőre megteszi. Mivel a kánkán én javasoltam, tétován megtudakoltam: ismerik-e? Elképedve néztek rám. Bálint felháborodottan visszakérdezett: – Hol élsz te, papa? –, majd öcs és nővér lecövekeltek a járdán, és mintha kétszemélyes kórus lennének, egy feltűnően kis létszámú vegyes kar, dalra fakadtak. Hangjuk tisztán szolt a langy kora estében, és világszép fővárosunk fölött fölcsendült Offenbach Kánkánjának prozódiailag és ritmikailag egyaránt hibátlan feldolgozása:

– Szőrös feje van a légynek / Meg a kisöcsémnek / Rúgja meg a ló!